

[Albrechtsen]

spar Weinberger, afgav til Kongressen i 1986 om sagen:

»Med henblik på forbedring af BMEWS-dækning og -virksomhed erstatter vi forældet radar på to steder med nye phased array-systemer, som svarer til PAVE PAWS. I finansåret 1986 vil vi fuldende installeringen af en ny radar ved Thule i Grønland.« (Citeret efter Information den 10. januar 1987).

Albrechtsen (VS):

Dette spørgsmål vedrører ministerens for- søg på at reducere denne sag til at være blot et spørgsmål om en såkaldt modernisering af et BMEWS-anlæg. Her er ikke tale om en modernisering af et BMEWS-anlæg, men, som vi allerede har været inde på, om opstilling af en ny, stor phased array-radar, som er et anlæg af en helt ny type, som er at side- stille med en nyopstilling af et anlæg til tid- lig varsling eller et ABM-anlæg.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Dette spørgsmål er faktisk også besvaret i min redegørelse, men jeg skal alligevel forsø- ge på uddybe det.

Det varslingsradaranlæg, vi har i Thule, har jo eksisteret lige siden 1960. Det vil sige, at det har eksisteret i hele 10 år, før ABM-traktaten blev indgået. Da parterne førte for- handlinger om at lave ABM-traktaten, var de fuldt ud klar over, at der var en radar i Thu- le, og de var for øvrigt også klar over, at der var radaranlæg andre steder, og derfor er det ikke nogen tilfældighed, at ABM-traktaten, som jeg vist sagde under det første af hr. Al- brechtsens spørgsmål i dag, intetsteds inde- holder begrænsninger for så vidt angår mo- dernisering af de radaranlæg, der allerede var der, herunder altså også det såkaldte BMEWS-varslingsanlæg i Thule.

I traktatens artikel VI B forpligter parter- ne sig til i fremtiden ikke at deployere BMEWS-radaranlæg, undtagen når de place- res langs kanten af det nationale territorium og er vendt udad. Men det er heller ikke no- gen tilfældighed, når der udtrykkeligt i trak- taten tales om fremtidige deployeringer. Det er gjort ud fra den helt bevidste målsætning, at de radaranlæg, der allerede eksisterede, ikke skulle være omfattet af begrænsningerne i artikel VI.

Derfor kan man ikke med nogen ret hæv- de, som hr. Albrechtsen gør det, at det skulle være uden betydning for bedømmelsen af den moderniserede Thuleradars forenelighed med ABM-traktaten, at der før indgåelsen af denne traktat allerede fandtes et radaranlæg i Thule, vel at mærke et radaranlæg, som be- ge forhandlingsparter udmærket kendte til, da de lavede ABM-traktaten.

Albrechtsen (VS):

Ministeren siger, at der intetsteds i ABM-traktaten er begrænsninger af retten til at modernisere eksisterende BMEWS-anlæg. Jeg vil bede ministeren bekræfte, at der lige nøjagtigt er den helt fundamentale begræns- ning, at der foreligger en tillægsprotokol, som simpelt hen generelt forbyder opstillin- gen af store phased array-radar på sådanne eksisterende anlæg.

Desuden vil jeg bede ministeren bekræfte et andet spørgsmål, nemlig at grunden til, at der netop i traktaten ved en tillægsprotokol er skelnet så fundamentalt mellem gammel- dags radaranlæg, som kan meget lidt, og nye phased array-anlæg med stor kapacitet, som kan en utrolig masse andre ting, derunder ABM-opgaver, er, at der er en helt principiel forskel mellem det gamle anlæg og et sådant nyt anlæg, og at der således også er tale om en ny deployering.

Pelle Voigt (SF):

Nu kalder ministeren hele tiden dette her for en modernisering, selv om vi har fået konstateret, at der altså er blevet deployeret et sådant anlæg efter alle definitioner af or- det. Vi er også enige om, hvad det er for et anlæg. Jeg vil gerne spørge, om det er afgø- rende for ministerens argumentation, at man har opført den nye, store phased array-radar på det sted, hvor den gamle BMEWS-radar stod. Altså: er ministeren enig i, at ABM-traktaten ville være overtrådt, hvis man hav- de opført dette anlæg 1 km fra det sted, hvor den gamle BMEWS-radar stod?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Både hr. Albrechtsen og hr. Pelle Voigt prøver nu at argumentere med, at der slet ikke er tale om en modernisering, men at der er tale om en ny deployering, og det er en vurdering, som regeringen ikke deler. Men